

**Sanduddens skola
Ekerö kommun**

**Katarina Tynell, Danderyds kommun
Pelle Laag, Nacka kommun**

Veckorna 48-49

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	6
<i>Sammanfattande slutsats</i>	6
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	7
MÅLOMRÅDEN	8
<i>Normer och värden</i>	8
<i>Kunskaper</i>	11
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	18
<i>Bedömning och betyg</i>	21
<i>Rektors ansvar</i>	24
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	28
REFERENSER	28

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Sanduddens skola, Ekerö kommun
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal, Ekerö kommun
Årskurser	F-5
Ev. profil på skolan.	-

Statistik

Antal elever:	316 elever
Antal lärare	22 st.
Hur många av dessa är legitimerade?	19 st.
Antal personal i fritidshem.	21 st.
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	2 st.
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	På fritids finns 4 avdelningar med 50-57 elever per avdelning.
Antal personal i förskoleklass.	7 st.
Hur många av dessa är legitimerade?	3 st.
Antal specialpedagoger/speciallärare.	1 specialpedagog och en elevstödjare (socioinom)
Antal skolledare	1 rektor och en biträdande rektor

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Ledningsgruppen består av rektor, biträdande rektor med ansvar för fritids, 1 arbetslagsledare för årskurs F-3 och en arbetslagsledare för årskurs 4-5. Skolassistent ingår också i ledningsgruppen.
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Från skolan: rektor, specialpedagog och elevstödjare Från resursteamet: kurator, psykolog, skolsköterska och talpedagog
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Förskoleklass är en del av skolan, lärarna är en del av lärarkollegiet. Fritidshemmet är integrerat i förskoleklassens dag. Fritidshemmet är delaktigt i alla gemensamma aktiviteter på skolan om det fungerar.

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerar Sanduddens skola den 23 -25 november samt den 1 december.
Innan hela observationen har vi observatörer läst igenom översända dokument samt hemsidans information.

Vi har observerat:

- Personalmöte fritids
- Lärarmöte F-5

Vi har intervjuat:

- Rektor samt haft ett uppföljningsmöte
- Biträdande rektor/ Fritidshemsansvarig
- Modulansvariga på fritidshem
- Specialpedagog/ förstelärare
- Elevstödjare
- Skolsköterska
- Två elevrepresentanter från elevrådet

Vi har haft samtal

- med tolv lärare och två fritidspersonal. Vi har utöver detta haft ett antal kortare samtal med övrig personal.
- med ett stort antal elever som representerar de flesta klasser.

Vi har närvarat vid lektioner i samtliga klasser och de flesta skolämnena.

Vi har studerat rastverksamheten och fritidsverksamheten.

Vi har samtalat med elever under måltiderna.

Under vår observation har det varit stor personalfrånvaro, vilket har försvårat möjligheterna att observera. Vi har valt att inte observera grupper där ordinarie lärare varit frånvarande.

Alla som intervjuats har valts ut av oss observatörer.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Sanduddens skola är en F-5 skola som hösten 2015 har 319 elever. Läsåret 2010-2011 hade skolan 200 elever vilket inneburit en stor tillväxt de senaste fyra läsåren. Detta har inneburit förändringar i organisationen för varje läsår. Ledningsgruppen består av rektor, biträdande rektor med ansvar för fritids, två arbetslagsledare och en skolassistent.

Vi möter på Sanduddens skola positiva elever och engagerade pedagoger med eleverna i fokus. Arbetsron kan ibland störas av enstaka elever och små grupper. Personalens och elevernas förståelse för elevers olika behov präglar verksamheten och inkluderingen av alla elever är viktig.

Eleverna är i mycket hög grad involverade i skolans olika verksamheter genom skolans olika råd och stor delaktighet olika delar av värdegrundsarbetet. Elevernas arbete som Trivselledare och arbetet med Likabehandlingsplanen är utmärkta exempel.

Tillgången och användandet av modern teknik som ett pedagogiskt verktyg i elevens läroprocesser saknas till viss del. Vi ser dock goda exempel där modern teknik används och vi hör att elever har ett källkritiskt förhållningssätt. Den kommungemensamma kommunikationsplattformen stödjer inte det pedagogiska utvecklingsarbetet på ett bra sätt.

Skolans arbete med bedömning behöver utvecklas och eleverna behöver bli mer förtrogna med kunskapskraven.

Ett utökat kollegialt lärande är ett önskemål från såväl ledning som personal. Det finns ett flertal olika idéer om kollegialt lärande men en gemensam strategi för hur detta kan organiseras behöver utarbetas. Ledningens och personalens engagemang är en tillgång i detta utvecklingsarbete.

Rektors arbete med att utveckla och förbättra verksamheten genom det systematiska kvalitetsarbetet och personalens kompetensutveckling är föredömligt.

Starka sidor

Skolans personal är engagerad, lösningsorienterad och flexibel, vilket gagnar eleverna.
Normer och värden

Eleverna är i hög grad förtrogna med Likabehandlingsplanens innehåll. Planen är ett levande dokument och har en stor påverkan på elevers förhållningssätt gentemot varandra.

Normer och värden

Skolans arbete för att få alla elever inkluderade i alla verksamheter syns tydligt. Elevers och personalens förståelse för elevernas olika behov präglar verksamheten.

Normer och värden

Rektors ansvar

Eleverna har representation i skolans olika råd och har stor kännedom om de olika rådens arbete. Skolan har i hög grad lyckats i sin strävan att elever ska vara delaktiga i skolans verksamhet och har anpassat organisationen för detta.

Ansvar och inflytande för elever

Elever får i stor utsträckning utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt.

Kunskaper

Rektors arbete med det systematiska kvalitetsarbetet och personalens kompetensutveckling är föredömligt.

Rektors ansvar

Förbättringsområden

Regler kring språkbruket och de yttre attributen behöver vara likartade och konsekventa för att underlätta för eleverna. Detta kan ge ett större fokus på arbetsron för att underlätta lärandet.

Normer och värden

Tillgången och användandet av modern teknik som ett pedagogiskt verktyg i elevens lärprocesser saknas till viss del.

Kunskaper

Den pedagogiska dokumentationen försvåras av att den kommunikationsplattform som används inte fungerar tillfredsställande.

Kunskaper

Bedömning och betyg

Elevernas kännedom om kunskapskraven och deras möjligheter att få öva på att bedöma sina egna resultat behöver stärkas.

Bedömning och betyg

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Sanduddens skola har en ”Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling, Läsåret 2015-2016”.

I planen beskrivs hur arbetet med normer och värden är organiserat och hur det ska gå till. Utifrån en kartläggning, utvärdering, elevenkät och medarbetarenkät bestäms fokusområden för kommande läsår.

Skolans trygghetsgrupp ansvarar för att årligen utvärdera och uppdatera Likabehandlingsplanen. Trygghetsgruppen ansvarar för implementeringen av planen för elever, personal och föräldrar. I gruppen ingår representanter från lärare som arbetar med yngre och äldre elever, fritidsverksamheten, elevhälsoteamet och skolledningen. Trygghetsgruppen träffas varannan torsdag. Elever och personal bearbetar och utvecklar Likabehandlingsplanen vid höststarten.

Elever i åk 5 säger att de i åk 3 arbetat med att göra en Likabehandlingsplan för elever som fick stor uppmärksamhet. De vet inte nu var den planen finns men de har gått igenom skolans Likabehandlingsplan och kan redogöra för delar av den. De berättar att ”alla måste få vara med” och om man känner sig utanför så säger man till en kamrat eller en lärare. En elev talar om för oss att Likabehandlingsplanen hänger i alla klassrum och att han ibland brukar titta i den. Vi ställer frågor till elever i olika årskurser om planens innehåll och vi får alltid svar och små redogörelser. En elev svarar att alla är lika mycket värda och ska få hjälp när det behövs och andra elever ger liknande svar. På en idrottslektion har några elever svårt med stegen i ”Pingvindansen”. Innan pedagogen hinner hjälpa till har klasskamrater diskret hjälpt eleverna att förstå stegen.

Till sin hjälp har elever och personal en modell för hur de ska gå tillväga vid konflikter, Skolmedling. En del av arbetsmodellen består av så kallad Minimedling som är en metod att i det dagliga arbetet lära barnen hantera sina konflikter. Vi ser en flicka i ett allvarligt samtal med ett par pedagoger. Samtalet handlar om en lite större konflikt. Vi får ta del av en handlingsplan kring konflikthantering med ett antal elever inblandade. I planen finns tre mål och tre steg för att nå målen. I korthet handlar steg ett om att ha enskilda samtal med alla och ge eleverna stöd i att formulera hur de känner. Steg två är att ha samtal i grupp där alla får uttrycka sin upplevelse och sina känslor. Steg tre innebär att eleverna får presentera resultatet för sina föräldrar med en sammanfattning och en handlingsplan. Föräldrarna förväntas därefter ge feedback på denna.

På skolan finns en elevstödare som har en bakgrund som socionom och som bland annat arbetat som skolkurator. Hon säger att hon arbetar med enskilda elever eller grupper av elever ute i verksamheten. Det handlar mycket om att arbeta med elevers relationer och hon stödjer och handleder pedagogerna bland annat genom att ta fram strukturstöd och bildstöd. Elevstödaren berättar att hon arbetar med en Tillgänglighetsplan. Den ska visa hur skolan ska vidta skäliga åtgärder för att en elev med en funktionsnedsättning ska komma i en jämförbar situation med elever utan denna funktionsnedsättning. Detta ska ske genom att anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till barns och elevers lärande. Ledningen berättar att detta arbete har sin grund i att diskrimineringslagen skärptes den 1 januari 2015.

Förhållningssätt

Eleverna är glada, öppna och nyfikna, samt pratar gärna med och ställer frågor till oss observatörer. Vi ser att elever blir sedda och elever säger att de vuxna lyssnar på vad de vill säga och att de kan vara med och påverka. Vi noterar att vid vår första kontakt med några elever har de en normbrytande framtoning i sitt sätt att bemöta oss observatörer genom överdrivna hälsningar, högljudda röster och raljerande kommentarer. De flesta elever visar dock trevligt bemötande. En elev säger i sitt samtal med oss "Förlåt om jag avbröt dig nu".

Några elever berättar att rektorn ibland är med ute på rasten och en annan elev säger att "jag brukar krama rektorn, vi har världens bästa rektor ". En elev berättar för oss att när de har vikarie kan det bli lite stökigt. Eleven säger att vikarien brukar be elever som har på sig mössan att ta av den. Ledningen berättar att det är en "icke-fråga" på skolan och skolan har inte några regler kring ytterkläder och mössor.

Skolans regler finns uppsatta på olika platser. Där kan vi bland annat läsa att regler för mobiler görs upp på varje modul (avdelning) och ser olika ut. Elever berättar för oss att de bara får använda mobiler i skolarbetet.

Arbetsklimat för elever

I de flesta klasser vi besöker är det ett gott arbetsklimat där elever visar intresse och arbetslust. I skolans Verksamhetsplan finns ett mål för värdegrundsarbetet om "ökad samsyn bland medarbetarna när det gäller barnsyn, språkbruk och konflikthantering".

Vi besöker några grupper där arbetsron störs av att elever talar rätt ut, går runt och leker med material och visar oförmåga att koncentrera sig genom att exempelvis ligga över bänken och störa sina kamrater genom att förflytta fokus från pågående arbete. Vi hör ibland svordomar och ett ovårdat språk bland eleverna.

Sanduddens skola arbetar med att elever får vara Trivselledare som har sitt ursprung i ett koncept för aktivitet och inkludering i grundskolan. Ett av målen är att främja ökad och mer varierande lek på rasterna. Mer om Trivselledare i målområdet Ansvar och inflytande.

Bedömning i text

Det finns i stor utsträckning en gemensam och förankrad syn på värdegrunden bland personalen.

Det finns i hög grad en gemensam och förankrad syn på värdegrunden bland eleverna.

Elever är i stor utsträckning aktiva i arbetet med Likabehandlingsplanen och förtroga med dess innehåll.

Personalens vilja att utveckla en förståelse för alla människors lika värde och arbete med inkludering av alla elever präglar verksamheten.

Det bedrivs i hög grad ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling genom olika tillvägagångssätt, såsom arbetet med Trivselledare och elevstödjare samt genom trygghetsgruppens arbete med Tillgänglighetsplanen och modellen med Skolmedling.

Ett respektfullt förhållningssätt mellan personal/personal, personal/elev, elev/elev finns till stora delar. Det är oftast ett arbetsklimat som gynnar elevernas lärande. Regler kring språkbruket och de yttre attributen behöver dock vara mer konsekventa för att underlätta för eleverna. Detta kan ge ett större fokus på arbetsron och därmed lärandet. Det är bra att det pågår ett värdegrundsarbete för att öka samsynen bland medarbetarna när det gäller barnsyn, språkbruk och konflikthantering.

Bedömning enligt skala¹

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

De lektioner vi besöker inleds ofta med att läraren berättar om lektionens innehåll. En del lektioner inleds med mål och syfte. Ibland återkopplas till detta i slutet av lektionen.

De lektioner vi observerar har en tydlig struktur och i flera klasser finns instruktioner uppskrivna på whiteboardtavlan eller den interaktiva tavlan. I en klass vi besöker har eleverna en genomgång inför de nationella proven i matematik. Eleverna tränas i strategier för att förstå vilket räknesätt som ska användas till att lösa en uppgift. Läraren betonar och visar, med hjälp av eleverna, hur matematiska metoder kan användas och hur eleverna ska redovisa sina lösningar.

Exempel på utforskande och tematiskt arbete ser vi där några klasser får arbeta med Future City, ett projekt där de ska bygga en framtida stad och ta hänsyn till folkmängd, samhällsfunktioner och en hållbar utveckling. Lärarna får hjälp av en IT-pedagog som är anställd av kommunen och som de kan boka för denna typ av projekt. IT-pedagogen hjälper till med det rent tekniska och lärarna står för det pedagogiska i klassrummet. Eleverna arbetar i grupper och vi ser att motivationen och intresset hos eleverna är stort. Projektet sträcker sig över en stor del av höstterminen och avslutas med en redovisning för föräldrar i slutet av terminen. Elever berättar att det är ett bra arbete för de lär sig olika ämnen som engelska, SO och byggnadskonstruktion.

Vi besöker två grupper i de lägre åldrarna där eleverna arbetar med NO och ljus. De arbetar med begrepp som reflektion och absorption genom att elever får diskutera och redogöra för begreppen. Lektionerna vi besöker går ut på att eleverna på ett experimentellt sätt ska förstå att alla färger tillsammans ger vitt ljus genom att göra färgsnurror. I den ena gruppen är det helklass och lektionen innehåller moment med gradskivor och passare för att göra färgsnurror, men eleverna hinner inte klart uppgiften. När vi frågar eleverna vad de tror att de ska använda färgsnurrorna till svarar de, att de inte vet, att det är något med ljus och att de ska vara till något roligt. I den andra gruppen förstår eleverna varför man ser färger och vad ljus är. De kan namnge flera ljuskällor, redogöra för begrepp och de hinner med att göra sina färgsnurror färdigt. Vi får i efterhand veta av lärarna att de diskuterat lektionen med varandra och kommit fram till att vissa moment ska tas bort för att hinna fram till målet. Eleverna vi frågar säger att de ganska ofta får göra experiment.

En grupp med yngre elever arbetar med matematiska begrepp där de ska dela upp kuber i olika högar och bygga figurer. Alla sitter i ring på golvet och arbetar koncentrerat och med nyfikenhet. Eleverna får åskådliggöra begreppet dela och visa på matematiska mönster.

Läraren berättar efteråt att denna lektion var ett uppdrag i hennes vidareutbildning i matematik.

Vi ser en grupp med elever som behöver få ytterligare utmaningar i matematiken. Läraren berättar att dessa elever själva får önska vad de vill fördjupa sig i. De får i mindre grupp och tillsammans med läraren arbeta med tvåsiffriga multiplikationsalgoritmer.

Skolan har en skrifvarstuga som vi besöker. En elev visar stolt vad han har skrivit samtidigt som han säger helt övertygande att han ska bli författare. En pedagog berättar för oss att eleven har inspirerat andra att också börja skriva. Vi ser sex-sju elever som sitter vid ett bord och skriver. Detta pågår i biblioteket under läxhjälpstimmen. När vi frågar elever vad de får göra när de är klara med uppgifter, svarar de att det alltid finns andra uppgifter att göra.

I Verksamhetsplanen läser vi att skolan har för avsikt att utveckla arbetet med Skolverkets kartläggningmaterial ”Språket lyfter” i alla klasser. Många klasser arbetar med “En Läsande Klass”² Detta är en metod för att öka svenska barns och ungdomars läsförmåga. På väggar i klassrummen ser vi material som hör till “En Läsande Klass”.

I förskoleklassen arbetar pedagogerna med Bornholmsmodellen³.

På en lektion sitter eleverna i en ring och läraren säger att idag ska vi lära oss två saker. Eleverna får först öva på Trullesången och därefter övar de bokstavsljuden. I Latjolajbanlådan ligger “Ljudpåsar” som har en bokstav på undersidan och som läggs ut på golvet. Eleverna får i tur och ordning vända på påsarna. Alla eleverna ljudar den uppvända bokstaven och den som vänt påsen får säga ett ord där ljudet ingår. Några elever ber en annan elev om hjälp.

Trulles Latjolajbanlåda med ljudpåsar

I en åk 1 finns elevernas berättelser uppsatta på väggen och läraren berättar att det är elevernas första berättelser skrivna på lärplattor. Läraren säger att de använder sig av lärplattor och till stora delar av metoden “Att skriva sig till läsning” som går ut på att lära sig att läsa genom att skriva på dator eller lärplatta.

Vi observerar en lektion där treorna är faddrar för förskoleklassen. Alla de äldre eleverna har som uppgift att för var sin yngre elev, läsa ur en bok och alla elever tar mycket seriöst på uppgiften. I åk 1 ser vi att elever arbetar med så kallad “kompisläsning”. Eleverna läser högt för varandra i par. Därefter får de ett antal ord som de ska placera så att de bildar en mening. Orden kommer från den bok de har läst och kan placeras lite olika.

En idrottslektion där eleverna lär sig “Pingvindansen” avslutas med en samarbetsövning där eleverna får göra Pingvindansen tillsammans uppdelade i två grupper.

² www.enlasandeklass.se

³ Material som ska utveckla förskolebarns språkliga medvetenhet.

Vi ser att pedagogerna använder sig av interaktiva pek- och skrivskärmar⁴ i klassrummen för att presentera lektionsplaneringar, arbetsuppgifter och kunskapskriterier. Pedagogerna som är IT-ansvarig berättar att åk 4-5 och F-3 har varsin datorvagn med 6-7 datorer i varje. Åk 1-3 har 12 lärplattor⁵ per årskurs och övriga årskurser har 6 lärplattor som de kan låna av varandra. IT-ansvarig pedagog berättar att cirka 40 individuella datorer har delats ut till elever i behov av särskilt stöd. Vi ser att datorer används vid elevens val - projektet Future City. När vi frågar eleverna säger de att de använder datorer när de skriver berättelser och att de lånar en lärplatta när de ska söka på nätet.

Flera i personalen berättar att uppkopplingen mot nätverket inte är väl fungerande. En lärare säger att den interaktiva skrivtavlan inte använts på länge då pekpinnen är trasig. En lärare säger att de inte kan använda Infomentor utan har hittat en applikation på nätet som de använder istället.

Många klasser arbetar med "Grej of the day"⁶ som från början initierades av en lärare och som nu spridits på skolan. Vi får ta del av en pedagogisk planering där det står att detta är ett verktyg så att eleverna kan orientera sig i en komplex värld. Vi ser också att eleverna på lektioner får arbeta med Minecraft⁷ och YouTube.

Vi ställer frågan till några elever i åk 5 om de på lektioner diskuterar vad som är sant och osant på internet. Elever svarar att "man måste vara källkritisk!" och att man måste jämföra texter. En elev berättar att det är skillnad om uppgifterna finns på Wikipedia eller någon annanstans. En grupp elever i åk 3 arbetar med att göra texter om planeterna och är nästan färdiga. De berättar att de ska avsluta sitt arbete med att skriva in vilka böcker de använt sig av för att "tala om källorna". En elev använder ordet källkritik i samtalet. En lärare i åk 5 berättar att en bibliotekarie som fanns på skolan tidigare, var inne i hennes klass och pratade om källkritik och olika sökresultat med eleverna.

Klassrummen ligger årskursvis och lokalerna används även av fritidshemmen till respektive årskursmodul på eftermiddagarna. Det finns kök och små grupprum som exempelvis används när det är halvklassundervisning. I alla klassrum finns dagens schema uppskrivet på tavlan. I de klassrum vi besöker finns material uppsatt på väggarna som stöd för elevers lärande och vi ser också att elevers egna produktioner finns i korridorer och klassrum.

Skolan har ett skolbibliotek som ligger centralt i skolan. Det finns en skolbibliotekarie på plats två dagar i veckan och övrig tid kan eleverna gå till biblioteket med en vuxen. Under två eftermiddagar i veckan har skolan läxläsning i biblioteket och när vi frågar en elev vad som är

⁴ smartboards och active boards

⁵ Eller läsplatta, surfplatta, Ipad

⁶ Undervisningsmetod, en minilektion om viktig händelse, <http://skolvarlden.se/artiklar/grej-day>

⁷ Ett äventyrsspel och byggspel till dator

det bästa med skolan svarar eleven: “Det är skolbiblioteket för det finns så många böcker där”.

Skolan är certifierad för Grön Flagg⁸ och arbetar genom Miljörådet med bland annat kompostering och inventering av biotoper i närområdet. På skolgården ser vi planteringar med skyltar som upplyser om att växterna sover. Förskoleklassen gör varje vecka en utflykt till ett närliggande skogsområde. Skolan är belägen i ett gammalt grustag och skolgården omgärdas till viss del av en grusslutning med planteringar. I slutningen, som till stor del är bevuxen med gräs och buskar, finns gränser för var elever i olika åldrar får leka. Det finns en stor fotbollsplan på skolgården och de större eleverna får även vistas på en gräsplan på andra sidan vägen. Det är gott om utrymme för alla elever och det finns en hel del lekredskap såsom pingisbord och klätterställningar.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

I Verksamhetsplanen står som mål att “Tydliggöra fritidspersonalens uppdrag på Sanduddens skola och verka för att uppdragsbeskrivningen ligger till grund för det arbete varje medarbetare på fritidshemmet utför.”

Vi intervjuar biträdande rektor som har ansvar för fritidsverksamheten. Hon redogör för fritidsverksamhetens organisation. Varje årskurs från förskoleklass till åk 3 har en egen fritidsverksamhet med en modulansvarig. På Träkvistavallen kan elever från åk 4 och 5 gå till en fritidsklubb, som inte ligger under skolans ansvar. Alla fritidshemsgrupper har skolfritids, vilket innebär att personal från fritidshemmen är en extra resurs i klassrummen. Endast en fritidshemspersonal är utbildad fritidspedagog. I verksamhetsplanen finns målet att “öka den formella kompetensen hos medarbetarna på fritids.” Vi ser att det i klassrummen ofta finns en extra resurs. Några fritidspedagoger som varit i verksamheten länge kan rycka in som vikarie för läraren.

Biträdande rektor berättar att hon har försökt få en gemensam veckostruktur i de olika grupperna. Vi ser att alla grupper har ett anslag med veckans olika aktiviteter. Några aktiviteter är återkommande, men mycket är elevstyrt säger biträdande rektor. Vi ser förslagslådor hos alla grupper som enligt eleverna används. Skolan har ett fritidsråd bestående av två elevrepresentanter från varje grupp där biträdande rektor fungerar som ordförande och sekreterare. Eleverna får i rådet exempelvis diskutera inköp och matsedel inför alla lov är på höstlovet och är även delaktiga i att planera aktiviteter på loven.

⁸ Grön Flagg innebär att barnen blir delaktiga i hållbarhetsarbetet – samtidigt som man jobbar mot mål och riktlinjer i läroplaner. Allt arbete inom Grön Flagg utgår från barnens och elevernas idéer och nyfikenhet.

Alla Ekerö skolors fritidshemsansvariga träffas en gång i månaden. För närvarande utformar de underlag för pedagogiska planeringar (PP) med speciell inriktning på fritidshemmen. Dessa PP utvecklar därefter biträdande rektor tillsammans med modulansvariga på fritidshemmen. Fritidshemmen har ett gemensamt årshjul för sitt arbete men det ges utrymme för varje fritidshem att detaljplanera de olika aktiviteterna på respektive modul. Vi ser årshjulet uppsatt på varje avdelning. Pedagogerna bestämmer hur huvudaktiviteter ska utformas, såsom skogs dagar, skrivarestuga, kreativt skapande och experiment som är kopplade till skolans arbetsområden.

Årshjulet som finns på varje avdelning

På varje fritidshem finns en tydlig veckoplanering uppsatt på anslagstavla vid ingången så att föräldrar kan ta del av vad eleverna får göra under veckan. Veckoplaneringen och annan information finns även på Infomentor. Personalen använder sig av Instagram för att lägga upp bilder på verksamheten som föräldrar kan ta del av.

Vid ett besök på ett av fritidshemmen ser vi hur eleverna får arbeta med experiment. Eleverna har tidigare arbetat med luft i skolan och på fritidshemmet får de göra raketer som de skjuter iväg med hjälp av en tom PET-flaska och ett rör, på vilket de sätter sin raket. De tävlar utomhus i vem som kommer längst i rakettävlingen.

Vi ser elever sitta tillsammans i olika aktiviteter. En grupp bygger med så kallade plus-plusbitar, en annan grupp arbetar med egna julkalendrar.

Fritidspersonalen arbetar i klasserna under skoltid, både som stöd till elever med särskilda behov men även vid halvklasstimmar där de arbetar vidare med de moment som läraren har gått igenom. När vi frågar en lärare hur fritidspersonalens kompetens tas tillvara under skoldagen får vi svaret att det är olika beroende på behov. Det kan exempelvis innebära att om läraren har haft en genomgång av ett visst moment i matematik så kan fritidspersonalen ägna sig åt färdighetsträning och repetition.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Skolan har ett elevhälsoteam (EHT) som består av skolledning, skolpsykolog, kurator, elevstödjare, specialpedagoger, talpedagog och skolsköterska. Skolläkare, skolsköterska, kurator och tal/specialpedagog anlitas från Ekerö resursteam. Dit kan skolans elevhälsoteam vända sig exempelvis för hjälp med handledning. Teamet träffas varannan vecka.

I Verksamhetsplanen läser vi att elevhälsans arbete behöver bli mer verksamhetsnära och konkret. Elevhälsoteamet har uppdraget att uppdatera skolans lokala Elevhälsoplan och anpassa den till kommunens Elevhälsoplan. Elevhälsoteamet håller på med att implementera ett lågaffektivt bemötande av utåtagerande elever.

Vi ser vid flera tillfällen att elever, som har svårigheter, får stöd av sina kamrater. En av dessa elever får en uppgift som ska besvaras. Han behöver ha tyst och ber klassen att vara tyst och alla elever blir omedelbart stilla och helt tysta. Vi ser även det omvända att elever ber utåtagerande elever vara tysta, vilket också sker. Trivselledarna har uppdraget att det ska finnas aktiviteter på rasten där alla elever är välkomna att delta. Detta är speciellt viktigt för de elever som har svårigheter av något slag, då de oftast har svårast med fria aktiviteter, berättar rektor.

Skolans specialpedagog visar en kommungemensam diagnosplan i språk-, läs- och skrivutveckling för samtliga årskurser. Varje årskurs har en årskursspecifik screening/diagnosplan i en pärm. Innehållet är skrivet utifrån ett koncept från kommunen och skolans specialpedagog bidrar med ytterligare kartläggningsförslag inom språkområdet. Specialpedagogen berättar att hon främst arbetar med de elever som har stora läs- och skrivsvårigheter, bland annat med ett material som heter Wolff intensivprogram (WIP).

I skolan finns många barn med neuropsykiatriska funktionshinder som behöver särskild anpassning och stöd. Specialpedagogen berättar att hon i dialog med klasslärarna anpassar verksamheten genom olika åtgärder. Det kan exempelvis vara genom möblering, användning av grupper, förhållningssätt, anpassning av arbetsuppgifter och arbetsredskap såsom lärplattor eller datorer eller genom eventuella resurspersoner som stöd. Specialpedagogen berättar också att kunskapen om olika anpassningar till barn i behov av särskilt stöd har ökat på skolan de senaste åren. Hon nämner en vilja hos personalen att prova olika saker och hitta lösningar såsom tydlighet, visuellt stöd, placering i klassrummet, eget schema, dagsplanering och fritidshemspersonal som går in som resurs. Närmare 40 elever på skolan har egna datorer för att tillmötesgå deras behov av kontinuitet och digitalt arbetssätt.

På skolan arbetar en utbildad socionom som avlastar ute i klasserna och har funktion som elevstödjare.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål än svenska

Det finns 32 elever med annat modersmål än svenska, varav två som har undervisning i svenska som andraspråk (SVA). Inga elever behöver studiehandledning på modersmålet, säger ledningen. 15 elever som får modersmålsundervisning får detta utanför den ordinarie skoltiden. När vi frågar pedagoger hur de arbetar med andra modersmål än svenska berättar de att elever de undervisar talar svenska bra och att de ibland sjunger engelsk detta sånger.

Skolan och omvärlden

Vi frågar lärarna vilka utflykter/aktiviteter eleverna gjort och alla har exempel att ge såsom:

- Åk 5, gör stadsvandring i Gamla Stan och ett Skansenbesök med orientering.
- Åk 4, besöker Husbybadet.
- Åk 3 åker till Rörbygård och arbetar med gammalt hantverk.
- Åk 2 åker till Hovgården på Lovön med historiska anor.

- Åk 1 arbetar med teman och gör utflykter i anslutning till dessa.
- Förskoleklassen åker till polisen och deltar i brandkårens dag. Förskoleklassen åker också till Konserthuset som har olika musikteman för barn.

Elever vi talar med nämner också att de åker skridskor i Träkvista och de äldsta eleverna åker till biblioteket i Ekerö Centrum någon gång per termin.

Skolan tar emot VFU-studenter⁹

Bedömning i text

Undervisningen är till stora delar strukturerad och eleverna förstår i relativt stor utsträckning syftet med aktiviteter i undervisningen, vilka förmågor de ska få möjlighet att utveckla och hur de ska få visa sina kunskaper.

Eleverna får vanligtvis pröva olika arbetssätt och arbetsformer och utforskande och kreativa arbetssätt är vanligt förekommande där det finns ordinarie lärare.

Eleverna får i viss mån arbeta ämnesövergripande för att få överblick och sammanhang. Arbetet med Future City är i hög grad ämnesövergripande.

Eleverna ges i relativt hög utsträckning ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Eleverna ges i relativt stor utsträckning möjlighet att använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter.

Arbetssätt som stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande är vanligt förekommande.

Arbetssätt som stimulerar språk- och kommunikationsutveckling förekommer i relativt stor utsträckning.

Användande av modern teknik som ett verktyg i lärandeprocesser uppvisar till viss del brister i kvaliteten. Tillgången på datorer är låg och tekniken fungerar dåligt.

Elever får i relativt stor utsträckning utveckla sin förmåga att orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt.

Elever får i stor utsträckning utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt.

⁹ Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom lärarutbildning

Den fysiska miljön är till stora delar stimulerande, utmanande och mångsidig såväl inomhus som utomhus.

Verksamheten på fritidshemmet är i hög grad strukturerad och eleverna får i relativt stor utsträckning pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer i relativt stor utsträckning.

På fritidshemmet förekommer arbetssätt som stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande i relativt stor utsträckning och eleverna stimuleras till stor del till utveckling och lärande.

Fritidshemsverksamheten kompletterar i relativt stor utsträckning utbildningen i förskoleklassen och skolan. Kompetenshöjande åtgärder kan förbättra kvalitén i samarbetet fritidshem-skola.

Verksamheten anpassas i hög grad till elever i behov av särskilt stöd genom en mängd anpassningar och en hög medvetandegrad hos såväl elever som personal.

Det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Verksamheten anpassas i viss mån för elever med ett annat modersmål än svenska.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker till stor del i det pedagogiska arbetet och närområdets möjligheter tas i stor utsträckning tillvara i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Eleverna får skriva förslag på egna mål till sina individuella utvecklingsplaner, IUP:er, inför utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet är eleverna till viss del samtalsledare och tar beslut i samråd med läraren och vårdnadshavare.

På varje avdelning finns ett anslag på väggen där namnen på skolans trivselledare finns och vilka lekar de ska leda under veckans dagar, måndag till torsdag. Åk 3-5 har två elever som är valda till trivselledare för en termin. Trivselledaren har ansvaret för att ta fram, förbereda samt organisera lekar och aktiviteter. Trivselledarna är med och utvärderar sina egna och andra trivselledares aktiviteter på möten varje fredag. Trivselledarna utbildas i lekar, aktiviteter och värderingsfrågor. Trivselledarna lär sig också hur de skall leda en aktivitet samt får ett föredrag om att vara inkluderande, vänlig och respektfull. Elever vi frågar uttalar sig positivt om trivselledarna och vi ser när dessa arbetar med att få ihop grupper till rasten och att de då är nogga med att få med alla. En elev som varit trivselledare berättar att om det blir bråk så kan man säga "vi kan lösa det här". Går det inte får man hämta en vuxen för "man är ingen polis".

Skolans trygghetsgrupp har kartlagt vilka platser på skolan som är otrygga genom en trivselenkät. Skolans elevråd har under hösten arbetat med att fundera på vad eleverna behöver för att dessa platser ska bli tryggare. Några representanter från elevrådet berättar att en plats som inte fungerat är där det spelas "bollpingis". Det är bara de äldre eleverna som spelar och det är mycket svordomar. De berättar vidare att klassen har diskuterat hur man ska reagera och att eleverna därefter har tagit som uppdrag att gå ut och lyssna efter fula ord. Eleverna avslutar med att säga att "vi måste börja säga ifrån". Eleverna har olika rasttider och de pedagoger som är knutna till gruppen har ansvaret på skolgården.

Vid lunchen som intas på avdelningarna ser vi att eleverna torkar av bordet/bänken efter måltiden.

Inflytande över verksamheten

Vid elevens val-lektioner där klasser arbetar med Future City får eleverna välja om de vill bygga staden med hjälp av MineCraft eller genom att bygga modeller själva. Elever visar hur de har tänkt med sina städer och hur det även ges

Modell av Future City och hållbar utveckling

utrymme för egna idéer kring en hållbar utveckling. En grupp har satsat på solenergi som ska driva staden. En annan grupp har koncentrerat sig på grönområden och bioenergi. I en annan elevgrupp har eleverna valt att göra en film inom samma projekt.

Några elevgrupper arbetar med att förbereda en redovisning under temaarbetet om Nobel. Elever får välja att göra faktatexter eller beskriva en egen uppfinning. Två elever visar sina tankekartor som är underlag till faktatexten.

Vi ser inte under vår observation att elever deltar i planeringen av lektioner. I lektionerna med elevens val och arbetet med Nobel ges eleverna dock ett visst inflytande över planeringen av sitt lärande. I slutet av lektioner ser vi ett exempel på en lärare som utvärderar lektionen

tillsammans med sina elever: “Vad har ni lärt under lektionen?, vad tyckte ni om ljudnivån?, vad är det som gör att vi inte kan få det riktigt bra?”.

Eleverna har inflytande i fritidsverksamheten genom fritidsrådet och även genom den förslagslåda som finns på alla fritidsavdelningar. Genom skolans olika råd ges elever möjligheter till inflytande i verksamheten.

Vi ser i undervisningssituationer inte någon större skillnad kring det utrymme som ges till flickor respektive pojkar.

Demokratiska processer

I entrén finns en anslagstavla där alla skolans råd presenteras, elevråd, miljöråd, matråd, fritidsråd och trygghetsgruppen. Varje råd visar där sina protokoll, mötestider samt mål för respektive råds arbete. Varje råd har elevrepresentanter från varje klass.

Vi träffar två representanter från elevrådet som berättar att elevrådet möts cirka två gånger per termin. Klassernas representanter utses på lite olika sätt. Läraren väljer eller så lottas det bland de elever som vill vara representanter. Elevrådet leds av två pedagoger som också för protokoll. Elevrådet arbetar denna termin med att undersöka otrygga platser för eleverna. Underlaget till detta är en enkät. Utvärderingen av enkäten görs av elevrådet som därefter ska informera vidare till klasserna. Elevrådsmötet tar också upp övriga frågor som kommer från klassråden. Elever säger att det inte blir så många övriga frågor. Alla klasser har klassråd som har möten olika frekvent. Några klasser har klassrådsmöte någon eller några gånger per termin berättar elever. Klassråden leds av elever som får vara ordförande och sekreterare berättar en elev.

Miljörådet träffas två gånger per termin. De arbetar med ett EU-projekt om olika biotoper i Sandudden. Eleverna får ta ansvaret att påverka arbetet i klasserna. Projektet är också en del i skolans arbete med Grön Flagg. Klassernas arbete redovisas för föräldrar.

Matrådet har diskussioner med önskemål om mat och matens betydelse. De har också ett mål, att arbeta mot mindre matsvinn bland annat genom kompostering.

Rektor berättar att skolan infört ett Öppet föräldraråd där alla föräldrar inbjuds två gånger varje termin. Rektor uppmanar föräldrar att skicka aktuella frågor att ta upp på mötet. Föräldrar uppmanas att kontakta rektor direkt för mindre frågor och som inte är av verksamhetsövergripande karaktär. Rektor berättar att det på föräldrarådet bland annat tagits upp punkter som trygghetsgruppens och krisgruppens arbete, beredskapsplanen och skolans uppdrag att alla elever ska inkluderas.

Bedömning i text

Elever ges i hög grad möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande och ges i stor utsträckning möjlighet att ta personligt ansvar för arbetsmiljön. Eleverna har stort ansvar för sina utvecklingssamtal då de får skriva förslag på egna IUP-mål inför utvecklingssamtalet och får öva sig i att vara samtalsledare. Uppdraget som Trivselledare är ett annat gott exempel.

Elevers tankar, intressen och åsikter tas i relativt stor utsträckning tillvara i verksamheten.

Undervisningen stimulerar i relativt stor utsträckning elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande. Elever har relativt stort inflytande över arbetssätt och innehåll, men i inflytandet över planering finns det brister. Genom skolans fritidsråd och fritidshemmens förslagslådor får eleverna dock i stor utsträckning inflytande i fritidshemsverksamheten.

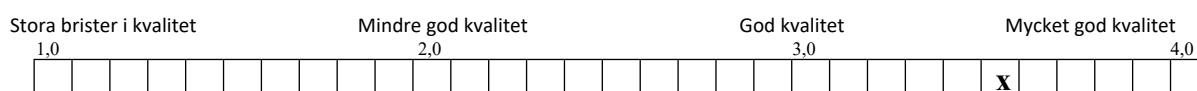
Flickor och pojkar ges i relativt stor utsträckning ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

Formella forum för demokrati fungerar relativt bra. Klassrådsverksamheten och även elevrådet behöver få en fastare struktur.

Eleverna ges i hög grad möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former genom skolans alla råd.

Föräldrarna ges stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Skolan använder sig av kommunikationsplattformen Infomentor där personal, elever och föräldrar kan logga in och komma åt information såsom veckobrev, pedagogiska planeringar (PP), IUP:er och bedömningar.

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

I en klass vi besöker får eleverna gå igenom kunskapskriterierna i geografi och eleverna får exempel på vilka mål och färdigheter som krävs. Elever vi frågar beskriver hur de själva kan gå in i matrisen på Infomentor och göra självbedömningar när de har avslutat ett arbetsområde. På frågan om de gör självbedömningar svarar de att det har hänt några gånger men att de inte har gjort det på länge. Vi får blandade svar när vi frågar elever om de vet vad de ska kunna när ett arbetsområde är klart, många svarar att de inte vet det men några säger att deras lärare brukar gå igenom målen innan ett arbetsområde börjar.

På Infomentor finns PP för arbetsområden och en lärare berättar att det är tänkt att dessa planeringar ska finnas tillgängliga för alla lärare. Läraren berättar dock att den nya versionen av Infomentor inte fungerar lika bra som den gamla, vilket försvårar tillgängligheten till de pedagogiska planeringarna för alla pedagoger men även för eleverna. Vi tar del av några av de PP som finns på Infomentor.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Efter de självbedömningar eleverna i åk 5 tidigare gjort på Infomentor, har deras lärare gått in och gjort återkopplingar i form av bedömningar i en matris till varje elev. I övriga årskurser på skolan ser vi inte att återkoppling görs på detta sätt. Vi ställer till yngre elever frågan "hur vet du att du har lärt dig det du ska kunna?". Exempel på svar vi får är att "fröken rättar och ringar in fel. Är det rätt får vi en guldstjärna". Vi hör ofta att pedagoger ger positiv feedback på hur elever lyckats i sitt arbete, som exempelvis: "Vad bra, vilken fin formulering, det var bra tänkt".

I verksamhetsplanen står att skolan vill öka samsynen genom att arbeta med IUP-processen och ta fram ett gemensamt underlag som används för IUP-samtalen. Detta arbete har påbörjats och ett gemensamt underlag har tagits fram.

Alla elever vi frågar vet att de har en IUP och de vet även vad den innehåller och används till. Yngre elever vi frågar berättar att de har en egen IUP i en pärm som de kan läsa när de behöver. Elever beskriver att de före utvecklingssamtalet får göra en självbedömning för vad de ska lära sig och varför. I ett klassrum i åk 5 står det på tavlan att eleverna under sin schemalagda IUP-tid kan arbeta med olika länkar, exempelvis mattelänkar kopplade till läromedel, eller annat material för att träna på sina uppsatta mål. Några klasser arbetar med sina kunskapsmål under elevens val-tid.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

I verksamhetsplanen läser vi att ett av målen för skolan är att:

“Börja sätta oss in i Skolverkets bedömningsunderlag för åk 3 och använda det snarast. Nästa steg är att ta fram rutiner om hur och när vi använder Skolverkets underlag för omdöme samt hur och när vi bedömer kunskapskraven.”

Organisationen för sambedömningen av de nationella proven i åk 3 fokuserar på att ha kompetens i varje rättningsgrupp, svenska och matematik. Lärare från hela skolan deltar i rättningsgrupperna utifrån kompetens. En dag har avsatts för sambedömning tillsammans med SMSN-gruppen, Sundby, Munsö, Sandudden och Närlunda skolor. Inför nästa år behövs ett liknande upplägg i skolans blivande åk 6, berättar en lärare.

Vi ser exempel på att formativ bedömning sker genom lärarbedömningar i Infomentor i de högre åldrarna, men vi ser också att det även sker muntligen i klassrummen. Den skriftliga återkopplingen i Infomentor används olika mellan klasserna kan vi höra vid våra samtal med elever och lärare.

Bedömning i text

Eleverna har viss kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena och eleverna får i viss utsträckning öva på att bedöma sina egna resultat. Att eleverna har otydliga svar om kunskapskraven behöver åtgärdas.

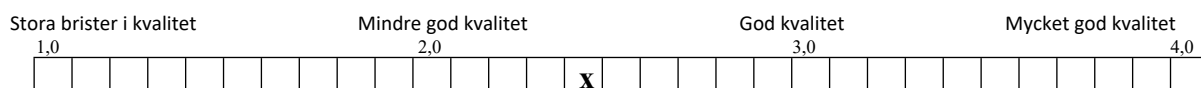
Föräldrar och elever ges relativt goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Lärarna ger till viss del återkoppling till eleverna på deras kunskapsutveckling. Återkopplingen är olika i karaktär och varierar i kvalitet.

Framåtsyftande, individuell planering används till stora delar.

Skolan uppvisar i viss mån god kvalitet genom sitt påbörjade förändringsarbete för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Ledningsgruppen består av rektor, biträdande rektor med ansvar för fritids, en arbetslagsledare för åk F-3 och en arbetslagsledare för åk 4-5. I ledningsgruppen ingår också en skolassistent.

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Vi ställer frågan till rektor vad som är det bästa med Sanduddens skola. Hon svarar att hon uppskattar personalens vilja att lösa omöjliga situationer. Att de är lösningsfokuserade är viktigt särskilt med tanke på att skolan har vuxit så mycket på så kort tid. Hon nämner skolans omgivning och skolgårdsmiljön. Hon är också mycket stolt över skolans utveckling de senaste åren, att vända en skola från att ha dåligt rykte till där den är idag.

I vårt samtal med rektor återkommer hon flera gånger till vikten av att inkludera alla elever, att få en skola som är till för alla barnen. Hon vill fortsätta arbeta med ett lågaffektivt bemötande mot barnen och säger att mentaliteten ”de borde skärpa till sig” har ändrats och att personalen nu inriktar sig kring hur skolan ska hantera barn med särskilda behov. Rektor säger också att trångboddheten påverkar de sköra barnen.

Det systematiska kvalitetsarbetet

I Sanduddens kvalitetsarbete görs en verksamhetsuppföljning av föregående år, utifrån kommunens angivna områden. I denna redovisas en analys av årets arbete och utvecklingsförslag. Årets redovisade områden har varit kunskapsresultat, trygghet och arbetsro samt arbetet kring personalens kompetens och utbildning.

I Verksamhetsuppföljningen läsåret 2014/2015 läser vi att arbetet varje termin utvärderas tillsammans med alla medarbetare och att ledningsgruppen analyserar resultaten och har dem som en del av underlaget till utvecklingsarbetet. Kundundersökningens resultat analyseras och följs upp i ledningsgruppen och med hela personalen.

Skolans Likabehandlingsplan har bearbetats av personal och elever i anslutning till terminsstarten. Rektor säger också att skolan har jobbat mycket med information till föräldrar och resultaten visas även på föräldrarådet.

Utifrån analysen i Verksamhetsuppföljningen utarbetas Sanduddens Verksamhetsplan för läsåret. I denna plan formuleras mål för utvecklingen av verksamheten, handlingsplaner för dessa och hur åtgärderna ska genomföras med tidsplan och uppföljning. Vi ser att det på skolan pågår ett arbete med de mål som formulerats i Verksamhetsplanen.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Fokusområden på skolan är att öka personalens formella kompetens, yrkesrollen samt att minska medarbetarnas höga sjukfrånvaro. Rektor berättar att det finns svårigheter att rekrytera utbildad och behörig personal med det geografiska läge som skolan har.

Ett annat sätt att öka intresset för att söka tjänst i skolan är att ha ett samarbete med lärarutbildningen säger rektor. Skolan har 6-7 VFU-handledare i personalgruppen. Under vår observation träffar vi en VFU-student i fritidsverksamheten.

Rektor berättar att skolan stödjer de pedagoger som har möjlighet att göra lärarlyftet med fokus på att göra alla behöriga och säger också att högskolekompetensen på skolan har ökat från 50 % till 90 % de senaste åren. Några har utbildat sig i matematik, engelska och teknik och några är under utbildning.

Vid våra samtal med rektor återkommer hon ofta till sin tro på det kollegiala lärandet. Hon säger att "vi är på god väg". Ett av skolans mål är att öka det kollegiala lärandet genom lärande samtal på lärarmöten och observationer av undervisning.

Vi ser att det kollegiala arbetet sker årskursvis men är olika i årskurserna. Exempelvis arbetar förskoleklassen med flexibla elevgrupper och åk 1 i mindre grupper. Åk 3 har ett samarbete där lärarna planerar innehåll i lektioner tillsammans. Vid elevens val och teman blandar flera av årskurserna eleverna och har en gemensam planering. Några lärare i åk 5 säger att de fått möjlighet att vara två lärare i gruppen och de tycker att det är "optimalt att få två lärare som bildar bas i en klass". De menar att "arbetet blir bättre med fyra ögon och två hjärnor. Det är bra för vår utveckling, då vi har olika förmågor och olika arbetssätt med olika elever. Vi pratar mycket med varandra om vad som är bra och vad som kan bli bättre". Andra lärare säger att det är svårt att utveckla det kollegiala arbetet då planeringen inte går att genomföra eller för att planeringstiden ofta försvinner för att de, eller kollegan, måste rycka in som vikarie.

Gemensamma fortbildningar som skolan tidigare har genomfört är Mattelyftet i kommunens regi. Fritidsverksamheten kommer att ta del av Mattelyftet tillsammans med förskoleklassen. Sanduddens skola avvaktar med årets kommunala satsning på Läslyftet berättar rektor. Fritidspersonal har arbetat med en metod, ICDP¹⁰, i studiecirkel, en metod kring förhållningssätt. De lärare som inte deltog i Mattelyftet hade tillsammans med specialpedagog och kurator en läsecirkel utifrån Bo Hejlskovs material om lågaffektivt bemötande.

Kommunen har under vår observation en tvådagarsutbildning för all fritidspersonal om läroplanens uppdrag och exempelvis föreläsningar kring elevbemötande och

¹⁰ ICDP, International Child Development Programme, är en modell för samspel i programmet används de dagliga samspelsituationerna för att utveckla de vuxnas lyhörighet och känslighet för barns behov.

konflikthantering. Alla medarbetare har fått utbildning om maktlekar under hösten och alla nyanställda utbildas i minimedling¹¹ i december 2015. Några från trygghetsgruppen får utbildning i att hantera större konflikter, vilken är klar under 2015. Skolans IKT-ansvarige och skolans IKT-pedagog ska åka till BETT-mässan i början av 2016.

Rektor säger att hon ofta tar fram utbildningar, men att hon även får förslag från personalen. Vid medarbetarsamtalet följs behörighet, kompetensutveckling och studier vid lärarhögskolan upp.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Förskolebarn och förskoleklass.

Biträdande rektor och specialpedagoger berättar att informationen från de olika förskolorna har varit mycket bristfällig. Ett problem är det stora antalet förskolor som finns i upptagningsområdet. Med hjälp av kommunen görs nu en gemensam satsning där ett stort möte för all förskoleklasspersonal har hållits där förskolan har redogjort för hur de arbetar och vilka kunskaper som barnen förväntas ha. Rektor berättar också att en grupp berörda rektorer och förskolechefer har diskuterat övergången och bestämt att "mer krut" ska läggas på de elever som verkligen behöver en överlämning. Vid ytterligare ett kommungemensamt möte ska förskoleklasserna redogöra för sitt arbete för förskolepersonalen. När skolvalet är klart inbjuds barnen till sin blivande förskoleklass på Öppet hus.

Förskoleklass och åk 1.

I skolans Verksamhetsplan står att den ska ta fram rutiner för övergången från förskoleklassen till årskurs 1. Genom att förbättra uppföljningen och övergången från förskoleklass till årskurs 1 ska rutiner och arbetssätt som används i förskoleklass följa med upp till årskurs 1. Den röda tråden måste stärkas så att man inte gör samma saker i förskoleklass och åk 1, säger rektor. Rektor säger vidare att en lärare i förskoleklassen detta år följt med barnen till åk 1 och har uppdraget att se över hur rutiner ska se ut framöver.

Åk 5 och åk 6

Inför övergången till åk 6 har personal kommit från Tappströmsskolan till Sanduddens skola för att prata om sin skola. Mottagande skola har också ett Öppet Hus. Inför nästa läsår blir det ingen övergång då Sanduddens skola har egen åk 6.

Bedömning i text

Rektor har i stor utsträckning kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar i hög grad för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare.

Rektor tar i stor utsträckning ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

¹¹ Modell för konfliktlösning

Personal och elever medverkar i hög grad i det systematiska kvalitetsarbetet och dokumentationen av kvalitetsarbetet håller en hög kvalitet.

Personalen erbjuds i stor utsträckning kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov.

Rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna varierar och är delvis fungerande. Det kollegiala lärandet kan utvecklas även om sjukfrånvaron är ett hinder för detta.

Det finns en relativt väl fungerande samverkan inom verksamheten.

Det finns i viss mån ett fungerande arbete med övergångar mellan skolformer. Det påbörjade utvecklingsarbetet är bra.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Tidigare observation är inte relevant som jämförelse.

REFERENSER

Dokumentationer: Planeringar och ett stort antal PP från olika årskurser
Elevscheman
Handlingsplan kring konflikthantering
Hemsida <http://www.ekero.se/sanduddensskola>
Infomentor, ett webbaserat verktyg som ska stödja elevernas kunskapsutveckling
Kalendarium läsåret hösten 2015
Lgr 11, Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet
Regler-Skolmedling, Medlingscentrum 2015
Rektorsbrev oktober 2015, Sandudden 2015-11-03
Sanduddens skola, en lathund ... 2015-10-01
Sanduddens skola, Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Ekerö kommun
Schema för avstämning, Språk-, läs- och skrivutveckling, Sanduddens skola åk 2 Ekerö kommun
Läsåret 2015-2016
Läxpolicy Sanduddens skola, 2015-11-18
Veckobrev v.46 Sandudden 2015-11-13
Veckoplan, Trivselledare
Verksamhetsplan, Sanduddens skola, Läsåret 2015-2016
Verksamhetsuppföljning grundskola, Sanduddens skola, Läsåret 2014-2015
Våga Visa, Bedömningsmatris Grundskola, Grundsärskola, Förskoleklass och Fritidshem
20150609
Våga Visa, metodbok för observationer 2014
Våga Visa, frågebank vid observation på skola 2014-06-12

